

Metsäsektorin kestävät ratkaisut Itä- ja Pohjois- Suomessa

Metsä- ja ilmastoasiantuntija
Sari Koivula

Regional Council of
NORTH KARELIA

Kestävyyden saavuttaminen edellyttää:

Kulutuksen
vähentäminen

Päästöjen
vähentäminen

Ylläpidä ja lisää
hiilinieluja ja -
varastoja

Mikään nielu ei yksin riitä!

Tarvitaan merkittäviä muutoksia alaspäin!

Kulutuksen
vähentä-
minen

Energiatehokkuus
Resurssitehokkuus
Kiertotalous
Tuotteet kestävämmäksi!
Palvelujen kehittäminen
Muotia vuosiksi

Päästöjen
vähentämi-
nen

Puhdas teknologia
Ei fossiilisia
Uusiutuva energia
Kompensaatiot?

**Meillä ei ole enää varaa kulutukseen lisäämiseen
perustuvaan talouskasvuun!**

IP-alueen metsätalouden merkitys ja mahdollisuus vihreässä siirtymässä

Ylläpidä ja lisää
hiilinieluja ja -
varastoja

Ilmastokestävän
metsätalouden
edistäminen

Talousmetsien
luonnonhoito

Ennallistaminen ja suojele
tarpeen mukaan

IP- metsäryhmä EU-vaikuttamisessa

- Vaikuttaminen eri EU ohjelmiin niiden valmisteluvaiheessa: yhteiset kannanotot
- Keskustelut Brysselissä – tärkeää tavata aina kun mahdollista henkilöitä, jotka vaikuttavat em. ohjelmiin
- Asiantuntijalausunnot ja esitykset
- Ekologinen, ekonominen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys – selkeästi esille
- Tarina: "metsistä toimeentuloa luontoa kunnioittaen" - saatava myös toteutumaan käytännössä – laajan yhteistyön tarve

Vihreän siirtymän valmisteluun vaikuttaminen

- EU taso, esimerkkejä
 - LULUCF: maankäyttösektori nielusta päästölähteeksi – merkitys ja vaikutukset?
 - Ennallistamislaki - keskiössä turvemaat, maa- ja metsätalousmerkitys esille, miten turvataan hiilen sidonta ja varastointi sekä biodiversiteetti?
 - RED III: erittäin tärkeä kohde bioenergian kannalta energiasiirtymän aikana
 - Biodiversiteettistrategia, maaperästrategia: yhteys luonnonvarojen kestäväan käyttöön
 - Monet määritelmät: vanha metsä, turvemaat (turpeen paksuus?), luonnonmukainen metsänhoito, jne. – näihin on kyettävä vaikuttamaan, sillä merkitys on eri alueilla erilainen
- Kansallinen taso
 - Luontopaneelin selvitys: alueiden ominaispiirteet huomioon, kaikki luontotyypit
 - MISU, KAISU sekä muut kansalliset strategiat ja ohjelmat (biodiversiteetti, metsästrategia, biotalousstrategia) – jalkauttamisen vaikutukset
- Näihin määritelmiin ja mittaustapoihin on kyettävä vastaamaan ja samalla jalkauttamaan hyviä ja olemassa olevia toimia, joilla metsätalouden kestävyttä voidaan edistää ja tuottaa indikaattoreilla mitattavia tuloksia

Ilmastokestävän metsätalouden edistäminen

- Edistetään hiilen sitoutumista ja lisätään varastoja metsänhoidon keinoin
 - lannoitus, vesitaloudesta huolehtiminen, uudistaminen tauti- ja ilmastokestävällä taimi- ja siemenmateriaalilla, uudistaminen mahdollisimman pian hakkuun jälkeen, tuottamattomien metsäalueiden uudelleen metsitys, metsittäminen
- Kiertoajan pidentäminen
- Jatkuvakasvatus mukaan metsänhoitovalikoimaan niille alueille, joihin se sopii
- Vajaatuottoisten, ojitettujen soiden ennallistaminen
- Hitaamman kasvun alueilla sekä erityiskohteissa painotetaan metsän merkitystä hiilivarastona

Talousmetsien luonnonhoito

- Biodiversiteetti: talousmetsien luonnonhoito suojeluverkon tukena
 - Lisätään kuolevien / kuolleiden puiden määrää (pysty- ja maapuut)
 - Jätetään suojavyöhyke arvokkaiden elinympäristöjen suojaksi
 - Jättöpuut hakkuissa, riistatiheiköt
 - Lehtipuusekoituksen säilyttäminen & järeät puut (erit. haapa)
 - Kyse on kohteiden oikeasta ja tarkasta tunnistamisesta ja menetelmien soveltamisesta ja toimenpiteiden seurannasta
- Metsien monikäyttö – kokonaiskestävyyden on oltava tasapainossa
 - Metsänomistajien toimeentuloa – ekonominen ja sosiaalinen kestävyys
 - Jokamiehen oikeudet ja virkistyskäyttö - sosiaalinen kestävyys
 - Luonnonhoito ja biodiversiteetin säilyttäminen – ekologinen kestävyys
- Mitä suojellaan ja miten: lehdot, perinnebiotoopit - ei kaavaamaisia prosentteja vaan tarve

Ennallistaminen ja suojele tarpeen mukaan

- Uhanalaiset lajit
 - Metsien lajit
 - ✓ Uhanalaisista lajeista 31,2 % (833 lajia) elää ensisijaisesti metsissä, metsälajien osuus korkea metsien suuren lajimäärän vuoksi, arvioituista metsälajeista uhanalaisia noin 9%
 - ✓ Edellisen arvioinnin jälkeen 23 metsälajin on todettu hävinneen, mutta samalla jaksolla 95 aiemmin hävinneeksi luokiteltua lajia on löytynyt uudelleen.
 - Esimerkkinä linnut yli 1/3 uhanalaisia: yleisin syy ihmisen aiheuttamat elinympäristön muutokset (metsät, maatalousympäristöt, suot, vesistöt)
 - ✓ Kosteikkolajeista 50% uhanalaisia (rehevöityminen, umpeenkasvu, vieraslajit)
 - ✓ Viljelymaat 40% uhanalaisia (karjatilojen väheneminen – perinnebiotoopit)
 - ✓ Ensisijaisesti metsäympäristöjen lajeista yhdeksän on uhanalaisia ja kahdeksan silmälläpidettäviä (metsätalous, luonnontilaiset varttuneet metsät)

Ennallistaminen ja suojeleu tarpeen mukaan

- Uhanalaiset luontotyypit
 - Suomen kaikista luontotyypeistä uhanalaisia 48%, perinnebiotoopit suurin vaara
- Metsien osalta mittarit lahoppuun, isojen puiden ja lehtipuiden % osuudet
 - Arvio: $\frac{3}{4}$ metsien luontotyypeistä uhanalaisia (kuolleiden puiden ja suurien puiden vähyys)
 - Ei tarkoita pinta-alaa vaan erilaisten luontotyyppien lukumäärää
 - Työryhmän suositus:
 - ✓ Hyvälaatuiset uhanalaisten luontotyyppien esiintymät säästettävä, prof. Jari Kouki: VMI datan perusteella Suomen talousmetsissä tällaisia on 0,5% eli 90 000 ha
 - ✓ Jalopuustoiset metsät ja rehevimät lehdot tulisi säästää
 - ✓ Säästetään hakkuiden yhteydessä vanhoja ja kuolleita puita
 - ✓ Harjumetsien ja lehtojen suojeleu edellyttää myös hoitotoimia, jos elinympäristöt halutaan säilyttää – tiukka suojeleu (=ei mitään toimia) ei säilytä

Pohjois-Karjalan metsätalouden erityispiirteet ja vahvuudet

- Vuoden 2021 hakkuumäärä 6,9 milj. m³ / v (VMI-data)
 - Mekaaninen puutuoteteollisuus
 - Fossiilisten korvaaminen ja energiakäyttö
 - Kemiallinen puutuoteteollisuus
- Meillä on
 - 89% metsäpinta-ala
 - Metsien kasvu 9,91 milj. m³ / v (keskikasvu 6,1 m³/ha/v)
 - VMI data 2016-2020
- Metsät ovat toimeentulon, hyvinvoinnin ja virkistyksen lähde
 - Marjat, sienet, yrtit ja muut ei-puuaineiset tuotteet
 - Kalastus, metsästys, liikunta ja muut ei materiaaliset palvelut
- Metsänomistaja päättää metsiensä käytöstä, mutta toimintaa valvotaan
 - "Metsiä älköön hävitettävä"
- Kaikki edellä esitetty tulisi tuoda esille ja ottaa päätöksen teossa huomioon

Regional Council of
NORTH KARELIA

Kiitos!

Sari Koivula

Metsä- ja ilmastoasiantuntija
sari.koivula@pohjois-karjala.fi

pohjois-karjala.fi

[@pohjois-karjala](https://www.facebook.com/pohjois-karjala)

[@pkliitto](https://twitter.com/pkliitto)

[@pohjois_karjala](https://www.instagram.com/pohjois_karjala)

[linkedin.com/company/
pohjois-karjala](https://www.linkedin.com/company/pohjois-karjala)

[youtube.com/pkmaakuntaliitto](https://www.youtube.com/pkmaakuntaliitto)